

Naturpolitik i Varde Kommune - Handleplan 2017-2019

Handleplanen er et katalog over aktiviteter med relation til gennemførelse af Naturpolitikens indsatsplan, som er påbegyndt eller planlagt i perioden 2017-2019. Kataloget omfatter aktiviteter, som Varde Kommune udfører eller støtter økonomisk samt aktiviteter, som kommunen faciliterer på anden vis (rådgivning, skitseplaner o.l.)

Indsats 1 – Forbedring af naturtilstanden og formidlingen i fredede naturområder

Aktivitet	Naturpolitikens mål	Naturkategorier	År
Rydning og afgræsning af Alslev Hede, samt opsætning af informationstavler og publikumsfaciliteter	Bedre natur Oplevelse og benyttelse af naturen Sjældne eller truede arter	Den lysåbne indlandsnatur Værdifulde landskaber	2017 (afsluttet)
Rydning og afgræsning af Kvong Hede	Bedre natur Oplevelse og benyttelse af naturen Sjældne eller truede arter	Den lysåbne indlandsnatur Værdifulde landskaber	2017 (afsluttet)
Rydning og pleje af Kirke Odde Hede, Filsø. Informationstavler ved Kløvbakken	Bedre natur Sjældne eller truede arter	Den lysåbne indlandsnatur Værdifulde landskaber Kyst og klitlandskab	2017 (afsluttet)
Rydning og pleje af Hennegårds Klitter. Evt. informationstavler	Bedre natur Oplevelse og benyttelse af naturen Sjældne eller truede arter	Den lysåbne indlandsnatur Værdifulde landskaber Kyst og klitlandskab	2018-2019, forundersøgelser afsluttet
Rydning og afgræsning i Vrøgum Kær. Evt. informationstavler	Bedre natur Oplevelse og benyttelse af naturen Sjældne eller truede arter	Den lysåbne indlandsnatur Værdifulde landskaber Kyst og klitlandskab	2018-2019, (forundersøgelser afsluttet)
Rydning og pleje af Krogsande Boldbjerge. Evt. informationstavler	Bedre natur Oplevelse og benyttelse af naturen Sjældne eller truede arter	Den lysåbne indlandsnatur Værdifulde landskaber Kyst og klitlandskab	2018-2019, (forundersøgelser afsluttet)
Rydning og pleje ved Kvie Sø	Bedre natur Oplevelse og benyttelse af naturen Sjældne eller truede arter	Den lysåbne indlandsnatur Værdifulde landskaber Sø og vandløb	2018-2019

Udviklingsplan Naturhuset i Starup- Tofterup. Evt. formidling af Holme Ådal	Oplevelse og benyttelse af naturen	Den lysåbne indlandsnatur Værdifulde landskaber Sø og vandløb	2018-2019
---	---------------------------------------	---	-----------

Indsats 2 – Naturvenlig drift af kommunens grønne områder, grøftekanter og vejskrænter

Aktivitet	Naturpolitikens Mål	Naturkategorier	År
Forsøgsprojekt for ændret praksis ved slåning af grøftekanter. Aftalt i det Grønne Råd	Bedre natur Mere natur Mere sammenhængende natur Oplevelse og benyttelse af naturen	Den lysåbne indlandsnatur Hverdagsnaturen	2018
Tværkommunalt grøftekantprojekt	Bedre natur Mere natur Mere sammenhængende natur Oplevelse og benyttelse af naturen	Den lysåbne indlandsnatur Hverdagsnaturen	2018-2019
Ændret drift af udearealer ved Rådhuset	Mere natur Oplevelse og benyttelse af naturen	Hverdagsnaturen	2017-2019
Indarbejdelse af naturvenlige retningslinjer i driften af kommunens grønne områder og beplantningsbælter (eks. vegetationsvalg, uklippede flader, bevarelse af gamle træer og træruiner)	Bedre natur Mere natur Mere sammenhængende natur Oplevelse og benyttelse af naturen	Hverdagsnaturen	2017-2019

Indsats 3 - Informere om naturpleje i forbindelse med fælles besigtigelse af beskyttet natur med lodsejere

Aktivitet	Naturpolitikens Mål	Naturkategorier	År
Udarbejde lodsejerpjece om naturpleje (sammenskrivning af relevant eks. materiale)	Bedre natur Mere sammenhængende natur Oplevelse og benyttelse af naturen Sjældne eller truede arter	Den lysåbne indlandsnatur Værdifulde landskaber Skovene Kyst og klitlandskab Sø og vandløb Hverdagsnaturen	2018-2019
Eksisterende folder fra Landbrugsstyrelsen om tilskudsmuligheder anvendes	Bedre natur Mere sammenhængende natur Oplevelse og benyttelse af naturen Sjældne eller truede arter	Den lysåbne indlandsnatur Værdifulde landskaber Skovene Kyst og klitlandskab Sø og vandløb Hverdagsnaturen	2018-2019

Indsats 4 - Fjerne vandløbsspærringer og etablere gydepladser i vandløbene

Aktivitet	Naturpolitikens Mål	Naturkategorier	År
Dialog og kontakt med berørte lodsejere	Bedre natur Mere sammenhængende natur Oplevelse og benyttelse af naturen Sjældne eller truede arter	Sø og vandløb	2017-2019
Dialogmøde mellem sportsfiskerne og Udvalget for Plan og Teknik	Oplevelse og benyttelse af naturen Sjældne eller truede arter	Sø og vandløb	2017 - 2019
Gydeområder for laksefisk i Agerbæk, Agerbæk By	Bedre natur Sjældne eller truede arter	Sø og vandløb	2017 (delvis afsluttet) og 2018
Spærring fjernelse og gydeområde i Agerbæk, ved Debel fiskeri	Bedre natur Mere sammenhængende natur Sjældne eller truede arter	Sø og vandløb	2017- 2018
Gydeområder for laks i Grindsted Å, Mølby i samarbejde med Varde Sportsfiskerforening	Bedre natur Sjældne eller truede arter Oplevelse og benyttelse af naturen	Sø og vandløb	2017 - 2018
Gydeområder for laksefisk i Orten Bæk i samarbejde med Varde Sportsfiskerforening	Bedre natur Sjældne eller truede arter	Sø og vandløb	2017 - 2018
Åbning rørlagt vandløb/spærring i Porsmose Skamstrup Bæk	Bedre natur Mere sammenhængende natur	Sø og vandløb	2017 - 2018
Spærring fjernelse og gydeområde i Gravlund Bæk, ved Gravlund dambrug	Bedre natur Mere sammenhængende natur Sjældne eller truede arter	Sø og vandløb	2017 - 2019
Spærring fjernelse og gydeområde for laksefisk i Ansager Å, ved Ansager dambrug	Bedre natur Mere sammenhængende natur Oplevelse og benyttelse af naturen Sjældne eller truede arter	Sø og vandløb	2017-2018
Spærring fjernelse og gydeområder for laksefisk i Kærbæk ved Kærbæk Dambrug	Bedre natur Mere sammenhængende natur Oplevelse og benyttelse af naturen Sjældne eller truede arter	Sø og vandløb	2017-2018
Søvig Bæk spærringsfjernelse 2 stk.	Bedre natur Mere sammenhængende natur	Sø og vandløb	2017-2018

Kybæk fjernelse af spærring ved Letbæk Mølleдамbrug	Bedre natur Mere sammenhængende natur Oplevelse og benyttelse af naturen Sjældne eller truede arter	Sø og vandløb	2017-2019
Kybæk gydeområder for laksefisk	Bedre natur Mere sammenhængende natur Sjældne eller truede arter	Sø og vandløb	2017-2019
Ovnbøl Bæk spærringsfjernelse og gydeområder for laksefisk	Bedre natur Mere sammenhængende natur Sjældne eller truede arter	Sø og vandløb	2017-2019
Skonager Lilleå Gydeområder for laksefisk	Bedre natur Mere sammenhængende natur Sjældne eller truede arter	Sø og vandløb	2017-2019
Frisvad Møllebæk Gydeområder for laksefisk	Bedre natur Mere sammenhængende natur Sjældne eller truede arter	Sø og vandløb	2018-2019
Hornelund bæk Gydeområder for laksefisk	Bedre natur Mere sammenhængende natur Sjældne eller truede arter	Sø og vandløb	2018-2019
Bolhedebæk Gydeområder for laksefisk	Bedre natur Mere sammenhængende natur Sjældne eller truede arter	Sø og vandløb	2019 (forundersøgelse)
Roust Møllebæk Gydeområder for laksefisk	Bedre natur Mere sammenhængende natur Sjældne eller truede arter	Sø og vandløb	2019 (forundersøgelse)
Autrup bæk Gydeområder for laksefisk	Bedre natur Mere sammenhængende natur Sjældne eller truede arter	Sø og vandløb	2019 (forundersøgelse)
Hjeddingbæk Gydeområder for laksefisk	Bedre natur Mere sammenhængende natur Sjældne eller truede arter	Sø og vandløb	2019 (forundersøgelse)
Agersnap bæk Gydeområder for laksefisk	Bedre natur Mere sammenhængende natur Sjældne eller truede arter	Sø og vandløb	2019 (forundersøgelse)
Østerbæk Gydeområder for laksefisk	Bedre natur Mere sammenhængende natur Sjældne eller truede arter	Sø og vandløb	2019 (forundersøgelse)

Outtrup bæk Spærringsfjernelse 2 stk.	Bedre natur Mere sammen- hængende natur	Sø og vandløb	2017-2019
Lerbæk Spærringsfjernelse	Bedre natur Mere sammen- hængende natur Sjældne eller truede arter	Sø og vandløb	2017-2019
Skjærbæk Spærringsfjernelse 8 stk.	Bedre natur Mere sammen- hængende natur	Sø og vandløb	2017-2018
Spærringsfjernelse Alslev Mølle Dambrug	Bedre natur Mere sammen- hængende natur Sjældne eller truede arter Oplevelse og benyttelse af naturen	Sø og vandløb	2019
Spærringsfjernelse Haltruplund Dambrug	Bedre natur Mere sammen- hængende natur Sjældne eller truede arter Oplevelse og benyttelse af naturen	Sø og vandløb	2019
Spærringsfjernelse Hesselho Dambrug	Bedre natur Mere sammen- hængende natur Sjældne eller truede arter Oplevelse og benyttelse af naturen	Sø og vandløb	2019
Holme Å Fjernelse af spærring, og etablering af gydeområder for laksefisk Pleje af ådalen	Bedre natur Mere sammen- hængende natur Sjældne eller truede arter Oplevelse og benyttelse af naturen	Sø og vandløb	2017-2019

Indsats 5 - Okkerfjernelse i vandløb

Aktivitet	Naturpolitikens Mål	Naturkategorier	År
Dialog og kontakt med berørte lodsejere	Bedre natur Mere sammen- hængende natur Oplevelse og benyttelse af naturen Sjældne eller truede arter	Sø og vandløb	2017-2019
Dialogmøde mellem sportsfiskerne og Udvalget for Plan og Teknik	Bedre natur Mere sammen- hængende natur Oplevelse og benyttelse af naturen Sjældne eller truede arter	Sø og vandløb	2017 - 2019
Stok Bæk Okkerrensning optimering af anlæg	Bedre natur Sjældne eller truede arter	Sø og vandløb	2017 (afsluttet)

Lerbæk Okkerrensning optimering af anlæg	Bedre natur Sjældne eller truede arter	Sø og vandløb	2018
Ortenbæk Okkerrensning Optimering af anlæg	Bedre natur Sjældne eller truede arter	Sø og vandløb	2019
Kybæk Okkerrensning	Bedre natur Sjældne eller truede arter	Sø og vandløb	2017-2019
Ovnbøl Bæk Okkerrensning	Bedre natur Sjældne eller truede arter	Sø og vandløb	2017-2019
Skonager Lilleå Okkerrensning	Bedre natur Sjældne eller truede arter	Sø og vandløb	2017-2019
Frisvad Møllebæk Okkerrensning	Bedre natur Sjældne eller truede arter	Sø og vandløb	2018-2019
Hornelund bæk Okkerrensning	Bedre natur Sjældne eller truede arter	Sø og vandløb	2018-2019
Bolhedebæk Okkerrensning	Bedre natur Sjældne eller truede arter	Sø og vandløb	2019 (forundersøgelse)
Roust Møllebæk Okkerrensning	Bedre natur Sjældne eller truede arter	Sø og vandløb	2019 (forundersøgelse)
Astrup bæk Okkerrensning	Bedre natur Sjældne eller truede arter	Sø og vandløb	2019 (forundersøgelse)
Hjedding bæk Okkerrensning	Bedre natur Sjældne eller truede arter	Sø og vandløb	2019 (forundersøgelse)
Agersnap bæk Okkerrensning	Bedre natur Sjældne eller truede arter	Sø og vandløb	2019 (forundersøgelse)
Østerbæk Okkerrensning	Bedre natur Sjældne eller truede arter	Sø og vandløb	2019 (forundersøgelse)

Indsats 6 - Etablering af vandre- og cykelstier

Aktivitet	Naturpolitikens Mål	Naturkategorier	År
Udviklingsplan Aktive naturruter + Leg og sti i anlægget i Outrup. Stier, naturinfo m.m.	Oplevelse og benyttelse af naturen	Hverdagsnaturen	2017-2018?
Udviklingsplan Cykelsti/mountainbikesti fra Nr. Nebel til Blåbjerg Plantage	Oplevelse og benyttelse af naturen	Hverdagsnaturen Skovene	2017-2018?
Udviklingsplaner under forberedelse. Flere potentielle projekter, bl.a. "SigNatur" Park, "Billum Blomstrer"	Oplevelse og benyttelse af naturen	Hverdagsnaturen	??

Verdensarvs indsats, forbedre sammenhæng af stier og ruter på tværs af kommunerne inden for Vadehavet	Oplevelse og benyttelse af naturen	Værdifulde landskaber	2017-2019
Ansager Kanalsti og Ansager stemmeværksplads med faciliteter og naturinformation, 8 km kanalsti	Oplevelse og benyttelse af naturen	Den lysåbne indlandsnatur Værdifulde landskaber Sø og vandløb Hverdagsnaturen	2017-2018
Tistrup byskov, kommunalt areal er af borgerforeningen tilplantet med skov og ca. 500 m stisystem er etableret	Mere natur Oplevelse og benyttelse af naturen	Skovene Hverdagsnaturen	2017
Vestermarksskoven ved Varde, etablering af ca. 500 m sti i ungskov	Oplevelse og benyttelse af naturen	Skovene Hverdagsnaturen	2018
Trampesti ca. 2 km ved Ansager. Kommunen har finansieret materialer og lokale har etableret stien	Oplevelse og benyttelse af naturen	Den lysåbne indlandsnatur Værdifulde landskaber Sø og vandløb Hverdagsnaturen	2017
Outrup forbedring og udvidelse af stisystem ca. 500 meter	Oplevelse og benyttelse af naturen	Den lysåbne indlandsnatur Værdifulde landskaber Sø og vandløb Hverdagsnaturen	2017
Stisystem ca. 1 km ved Letbæk mølle. Kommunen sammen med lokale, særligt fokus på at skabe adgang for gæster med bevægelsesnedsættelser	Oplevelse og benyttelse af naturen	Den lysåbne indlandsnatur Værdifulde landskaber Sø og vandløb Hverdagsnaturen Skovene	2017-2018
Område ved Sig, etablering af grønt område ved Sig på kommunalt areal	Mere natur Oplevelse og benyttelse af naturen	Skovene Hverdagsnaturen	2018-2019
Sti i Nr. Nebel ca. 500 m, der bl.a. går gennem kommunal skov	Oplevelse og benyttelse af naturen	Skovene Hverdagsnaturen	2018-2019

Indsats 7 – Forbedring af naturen i de kommunalt ejede skove

Aktivitet	Naturpolitikens Mål	Naturkategorier	År
Udpegning af livstræer	Bedre natur Oplevelse og benyttelse af naturen Sjældne eller truede arter	Skovene	2018-2019
Nyskabelse af mindst 2 ha hede og mose, - herunder rydning og pleje på og omkring gravhøje i skovene	Bedre natur Mere natur Mere sammenhængende natur	Den lysåbne indlandsnatur Skovene Hverdagsnaturen	2018-2019

	Oplevelse og benyttelse af naturen		
Afgræsning og eller rydning med henblik på at skabe flere lysåbne arealer i skoven med højere naturværdi	Bedre natur Mere natur Mere sammenhængende natur Oplevelse og benyttelse af naturen Sjældne eller truede arter	Den lysåbne indlandsnatur Skovene Hverdagsnaturen	2018-2019
Undersøge mulighederne for at indføre naturnærskovdrift i dele af de kommunalt ejede skove	Bedre natur Mere natur Mere sammenhængende natur Oplevelse og benyttelse af naturen Sjældne eller truede arter	Skovene Hverdagsnaturen	2018-2019

Indsats 8 – Sikre et opdateret Høj NaturVærdi (HNV) kort

Aktivitet	Naturpolitikens Mål	Naturkategorier	År
Kortlægning af forekomst af stor vandsalamander i Varde Kommune	Sjældne eller truede arter	Den lysåbne indlandsnatur Sø og vandløb	2017 (afsluttet)
Kortlægning af forekomst af løgfrø i Varde Kommune	Sjældne eller truede arter	Den lysåbne indlandsnatur Sø og vandløb	2017 (afsluttet)
Kortlægning af forekomst af snog i Varde Kommune	Sjældne eller truede arter	Den lysåbne indlandsnatur Sø og vandløb	2017 (afsluttet)
Kortlægning og tilstandsvurdering af beskyttet natur (250-350 lokaliteter pr. år)	Bedre natur Mere natur Mere sammenhængende natur Sjældne eller truede arter	Den lysåbne indlandsnatur Værdifulde landskaber Kyst og klitlandskab	2017-2019
Botanisk Overvågning af områder inden for Operation Engsnarre	Bedre natur Sjældne eller truede arter	Den lysåbne indlandsnatur Kyst og klitlandskab	2017 (afsluttet)

Øvrige indsatser

Aktivitet	Naturpolitikens Mål	Naturkategorier	År
Rydning af hybenroser op til 10 ha ved Blåvands Huk. Indsatskataloget nr. 8 (naturpleje i Natura 2000) og nr. 16 (synliggøre værdifulde landskaber).	Bedre natur Oplevelse og benyttelse af naturen Sjældne eller truede arter	Værdifulde landskaber Kyst og klitlandskab	2018-2019

Rydning og afgræsningsprojekt 32 ha i Sneum Ådal ved Endrup i samarbejde med lodsejerne, SAGRO og Esbjerg Kommune. Indsatskatalog nr. 5 og 8 (pleje af eks. natur og pleje af Natura 2000)	Bedre natur Mere sammenhængende natur Oplevelse og benyttelse af naturen Sjældne eller truede arter	Den lysåbne indlandsnatur Værdifulde landskaber Sø og vandløb	2017-2019
Vådområde ved Kvong Mose. Indsatskatalog nr. 19 (genopretning af lavbundsområder)	Bedre natur Sammenhængende natur Oplevelse og benyttelse af naturen	Sø og vandløb Den lysåbne indlandsnatur	2018
Vådområde ved Hodde. Indsatskatalog nr. 19 (genopretning af lavbundsområder)	Bedre natur Sammenhængende natur Oplevelse og benyttelse af naturen	Sø og vandløb Den lysåbne indlandsnatur	2018
Vådområde ved Østerbæk. Indsatskatalog nr. 19 (genopretning af lavbundsområder)	Bedre natur Sammenhængende natur Oplevelse og benyttelse af naturen	Sø og vandløb Den lysåbne indlandsnatur	2019
Vådområde ved Ovnbøl bæk. Indsatskatalog nr. 19 (genopretning af lavbundsområder)	Bedre natur Sammenhængende natur Oplevelse og benyttelse af naturen	Sø og vandløb Den lysåbne indlandsnatur	2019
Projekt omkring Ål Præstesø sammen med Naturstyrelsen og lodsejer. Formidling adgang m.m. Indsatskatalog nr. 23 (formidling af beskyttede naturområder)	Oplevelse og benyttelse af naturen	Sø og vandløb	2018-2019
Plejeplan og infomateriale og rydning af gravhøj i samarbejde med lokale ved Stilbjerg Indsatskatalog nr. 23 (pleje af fortidsminder)	Oplevelse og beskyttelse af naturen. Mere natur	Værdifulde landskaber	2017-2019